

OSLO TINGRETT

DOM

Avsagt: 12.01.2018 i Oslo tingrett,

Saksnr.: 17-151387TVI-OTIR/05

Dommer: Tingrettsdommer Kim Heger

Saken gjelder: Krav om erstatning for ærekrenkelser

Dennis Mikal Stabell Vareide

Advokat Jon Wessel-Aas

mot

Benjamin Falmark Foss

DOM

Saken gjelder krav om oppreisning etter skadeserstatningsloven § 3-6a for påstått rettsstridige ærekrenkende utsagn. Grunnlaget er uttalelser fra saksøkte i tre videoer publisert høsten 2017 på hans videokanal på YouTube.

I. Sakens bakgrunn

Saksøker, Dennis Vareide (født 25. april 1990), utgjør sammen med Preben Fjell duoen «PrebzOgDennis», som er en norsktalende YouTube-kanal. «PrebzOgDennis» er en av Norges mest populære YouTube-kanaler, med over 250 000 abonnenter. Deres videoer har visstnok over 170 millioner visninger, og består for det meste av prat og humoristiske sketsjer. De står også bak kinofilmen «PrebzOgDennis – The Movie», og Dennis Vareide er for tiden med i Kjendis Farmen på TV2. Målgruppen for videoene er barn rundt 13 år, men ses av en betydelig andel av norske barn og unge fra 8-10 år og opp til rundt 14-15 år. Det er i saken opplyst at Dennis Vareide regnes som en av Norges mest sette og kjente såkalt «YouTuber».

Saksøkte, Benjamin Foss (født 13. januar 1998), har også en egen konto på YouTube, under navnet «Tappelino». Denne kontoen har rundt 17 000 abonnenter, og de i saken omstridte videoer (de såkalte «*exposed-videoene*», nærmere nedenfor i punkt V,1) har så langt over 100 000 visninger. Også denne kanalen ses stort sett kun av barn og unge mindreårige.

II. Hva saken gjelder; innholdet i de omstridte videoer

Saken gjelder innholdet i to videoer som Foss publiserte på sin YouTube-konto i løpet av høsten 2017. Spørsmålet for retten er om de to videoene inneholder rettsstridig og erstatningsbetingende ærekrenkelser av Vareide. I den anledning er videoene avspilt i retten, og disse er – i tillegg til partsforklaringene – sakens vesentlige bevis. I tillegg er vist en tredje YouTube-video fra Foss fra slutten av september 2017, kalt «*Jeg er saksøkt*» samt et skjermbilde fra Foss' YouTube-side med overskriften «*Møt meg i retten pedo*».

Den første videoen, publisert 11. august 2017, kalte Foss «*Dennis Vareide exposed*», mens den andre, kalt «*Dennis exposed, oppdatering*», er publisert 11. september 2017. Begge videoene ligger fortsatt ute på Foss' YouTube-konto, og er så langt spilt over 100 000 ganger.

Retten finner det nødvendig å gjengi videoene forholdsvis utførlig for å se de påståtte ærekrenkende utsagn i kontekst (utsagnene er understreket av retten).

Den første videoen, «*Dennis Vareide exposed*», er på ca. 15 minutter. I videoen sier Foss blant annet:

1. I kjølvannet av Truls-saken kom jeg i kontakt med en jente over telefon som påstod at hun hadde hatt sex med Dennis i en alder av 15. Hun beskrev i ganske god detalj hvordan hun hadde dratt til Bamble, og hatt sex med Dennis, hun påstod også at i ettertid så hadde hun følt seg brukt og utnyttet ettersom Dennis bare hadde ignorert henne da. Og jeg er vanligvis ikke helt typen som sympatiserer med jenter som angrer på sex - men når det er snakk om en 24 år gammel mann, og en 15 år gammel jente, så er jeg villig til å strekke meg ganske langt.

Men så kommer det snodige her da fordi i forkant av denne videoen her, så skulle jeg ta kontakt med denne jenta for å få bekreftet de opplysningene hun ga meg for noen måneder tilbake, men da hadde hun plutselig aldri møtt Dennis da. Likevel så uttrykte hun et veldig, veldig sterkt sinne ovenfor han da - noe jeg selvfølgelig stilte spørsmålstegn ved, fordi hvis de aldri har møttes, så burde det jo ikke være noe sinne inne i bildet, men det kunne hun liksom ikke gi noe ordentlig forklaring på da. Det vi uansett vet er helt sikkert da, er at Dennis har null problem med å dirtytalke med jenter som er 13, og nedover. Så det å ha sex med en 15-åring, høres jo ganske rimelig ut, eller hva Dennis?

2. Okey, så jeg har lyst til å gå tilbake til det første screenshottet jeg viste dere, fordi i de meldingene her så forteller hun om en del drøyer kommentarer, fra Dennis sin side i løpet av disse skype-samtalene da. Og dessverre så fikk jeg liksom ikke utredet hva slags type drøye kommentarer det var snakk om, så derfor tok jeg kontakt med en annen jente, som jeg visste at var i den samme jentegjengen. Også spurte jeg "ja du, hei - kjenner du til noen skype-samtaler med Dennis Vareide hvor han har kommet med noen litt sånn smådrøye kommentarer?" Og det gjorde hun, så jeg spurte liksom rett ut "okey, har du noen eksempler på drøye kommentarer fra hans side i løpet av disse skype-samtalene?" Hvis vi skal være veldig punktlig på det - og Ja! Det hadde hun. Hun fortalte om seksuelle bemerkelser, og en del sånne sex-joking da. Og det her er tydeligvis en sånn joke som har vært en gjenganger da - "Var bare kødding med å gå til sengs med oss" Ja, så ut i fra det begge de her jentene forteller da, så har tydeligvis Dennis sittet på Skype med dem - og dirtytalket ganske grovt - men det blir bare enda sykere når man snakker med en tredje jente, som da er den tredje kilden i akkurat den saken her - som forteller at alle jentene i den gruppa var mellom 00-04. Nei, sånn som jeg sa i Truls-videoen min da, så er det på tide at norske youtubere begynner å fullføre videregående. Dennis er født i 1990 - det er snakk om en aldersforskjell på opptil 14 år her, og det her skjedde for cirka 2-3 år siden, som betyr at jentene var mellom 10-14 år gamle.
3. Dennis har ifølge disse meldingene tilbudt ikke bare en, men to jenter en Wii U-konsoll, for å komme til Bamble for å ligge med han - og ja, jeg vet at det er vanskelig å ta inn over seg fordi det er helt jævla tragisk. Men vi må på sak uansett da. Dennis, vi kjenner alle til det lille selvtillitsproblemet ditt, men come on, du må ha mer troen på deg selv enn som så. Hun jenta her beskrev det som noe av det mest patetiske hun hadde vært borti noensinne - og det sier litt fordi altså de chicksa her får inn sånne requests på daglig basis da. Men så skal det sies - Jeg dømmer deg ikke i den saken her, jeg synes faktisk

det var en kjempegod ide, og jeg tenker sånn: Gud, hvorfor tenkte ikke Truls på det her, han hadde jo badet i fitte.

4. Så her sitter vi da, med 5 uavhengige kilder, som alle påstår at Dennis er en gris. Og jeg vet liksom ikke hvilken av de episodene her jeg synes er mest fucked up, men jeg vet hvert fall at favoritten min er den der du tilbydde en Wii U for fitte, Dennis - den var virkelig smooth.

Den andre videoen, «*Dennis exposed, oppdatering*», er på ca. 12 minutter. I videoen sier Foss blant annet:

5. Hva er det du ikke forteller oss? Jo, du forteller oss ikke om den gangen du hadde sex med en mindreårig jente. Og det er jo veldig tydelig, ifølge den meldingen du sendte til henne, at du er super-stresset over, at den informasjonen skal komme i min besittelse. Men du trenger ikke stresse mer Dennis. Jeg vet det, det er null stress whatsoever. Det eneste du trenger å gjøre er å innrømme det, til Youtube-norge.
6. Det er tilsammen 5 uavhengige kilder. Nummer 1 er, ja, en venninnejeng som har snakket med han over Skype. Nummer 2 er en jente som påstår at han tilbydde henne en Wii U for å ha sex med han. Nummer 3 er to venninner som påstår at det samme skjedde med dem som med kilde nummer 2 - men det er ingen kobling mellom dem, de vet altså ikke hvem hverandre er, men har kommet med så like historier da. Nummer 4 er en jente som påstår at han "klikket" på henne, da hun ikke ville ha sex med han, denne jenta kjenner ingen av de andre, og under denne episoden, så var det flere vitner. Og du har vel ikke lyst til å lyve til vitnene, har du det, Dennis? Og nummer 5 da, nummer 5 er denne 15-åringen som fortalte om hvordan hun hadde tatt toget til Bamble, og ligget med han da.

Vareide mener at Foss i de to ovennevnte videoene gjentatte ganger beskylder ham for å ha opptrådt seksuelt krenkende overfor mindreårige jenter i alderen 10-15 år, samt for å ha hatt samleie med minst én 15 år gammel jente. I tillegg mener Vareide at han er beskyldt for å ha tilbudt andre mindreårige jenter en spillkonsoll av typen Wii U i bytte mot sex.

Retten vil nedenfor i punkt V, 2 komme nærmere tilbake til de enkelte utsagn i videoene og hvorledes enkeltutsagnene og hele videoene må forstås.

III. Saksforberedelsen

Advokat Jon Wessel-Aas sendte søksmålsvarsel til Foss 18. september 2017, og Foss' daværende advokat svarte på varselet i brev av 25. september 2017 og avviste ethvert ansvar. Saken ble brakt inn for Oslo tingrett ved stevning av 28. september 2017 fra advokat Jon Wessel-Aas på vegne av saksøker. Saksøkte tok til motmæle ved rettidig tilsvare av 23. oktober 2017 fra Foss' daværende prosessfullmektig, advokat Ingrid Gundersen. Tilsvaret er senere supplert ved Foss' utfyllende prosesskrift.

Hovedforhandling ble holdt 5. januar 2017. Saksøker møtte sammen med sin prosessfullmektig, advokat Jon Wessel-Aas. Saksøkte møtte uten prosessfullmektig. Partene avga forklaring, og det ble vist tre videoer i tillegg til slik dokumentasjon som fremgår av rettsboken. Det ble ikke ført vitner.

IV. Partenes anførsler

Saksøker, Dennis Vareide, har anført at videoene inneholder grove ærekrenkelser. Beskyldningene om seksuelle samtaler, relasjoner og samleie med mindreårige jenter er usanne og udokumenterte. Videoene retter seg til offentligheten, og her er han beskyldt for å ha begått flere straffbare handlinger. Beskyldningene er således utvilsomt egnet til å krenke Vareides ære og omdømme.

Det er videre anført at beskyldningene er fremsatt i ren skade- og sjikanehensikt uten faktisk grunnlag, og er således rettsstridige og erstatningsbetingende. Det er ikke ført - eller forsøkt ført - noen form for sannhetsbevis. Retten har plikt til å håndheve Vareides rett til beskyttelse mot denne type rettsstridige ærekrenkelser, jfr. skadeserstatningsloven § 3-6a, EMK art. 8 og Grunnloven § 2.

Etter skadeserstatningsloven § 3-6a kan Foss pålegges å betale oppreisningserstatning. Ved fastsettelse av oppreisningens størrelse må det ses hen til at beskyldningene er fremsatt i ren skade- og sjikanehensikt, spredt til offentligheten gjennom YouTube, at det dreier seg om grove beskyldninger om moralsk belastende og straffbare forhold, samt at beskyldningene er egnet til varig svekkelse av Vareides omdømme.

Saksøker har nedlagt slik påstand:

1. Benjamin Falmark Foss dømmes til å betale Dennis Vareide oppreisning utmålt etter rettens skjønn, oppad begrenset til kr. 130 000.
2. Benjamin Falmark Foss dømmes til å dekke Dennis Vareides sakskostnader.

Saksøkte, Benjamin Foss, har i det vesentlige anført at ytringene i videoene er beskyttet av ytringsfriheten. Videoene er «*satirisk kritikk*», og beskyldningene baserer seg på kilder - beskyldningene er kun «*videreformidling av påstandene til disse jentene*». Foss er imidlertid «*overbevist om at beskyldningene er sanne*». Det er fra saksøkte ikke fremsatt beskyldninger om straffbare forhold, men kun spøk rundt og kritikk av Vareides oppførsel.

Det er videre anført at videoene må forstås i den kontekst de er fremsatt i. Etter det retten forstår anføres at det dreier seg om en akseptert «*exposed-form*» på YouTube, hvor det må gis vesentlig rom for en langt røffere, satirisk og ærekrenkende tone. Det må i den anledning tillegges vesentlig vekt at YouTube ikke har fjernet videoene. Dette må bety at

YouTube finner at videoene ligger innenfor yringsfriheten, og at de ikke inneholder rettsstridige ærekrenkelser. Videre må det ses hen til at Vareide er en kjent offentlig person – «*et idol blant barn og unge*» – og han må derfor tåle mer.

Subsidiært anføres at en eventuell oppreisningserstatning må settes vesentlig lavere enn saksøkers påstand. Det vises til at Foss ikke har noe inntekt, og lever av bistand fra sin samboer. I tillegg er vist til at han skal ha noen psykiske problemer som medfører sterk redusert arbeidsevne.

Saksøker har nedlagt slik påstand:

Benjamin Falmark Foss frifinnes, subsidiært settes en eventuell oppreisningserstatning så lavt som mulig.

V. Rettens bemerkninger

1. Generelt

Etter partsforklaringene forstår retten det slik at «*exposed-videoer*» på YouTube er et fenomen som for tiden er i ferd med å spre seg i Norge blant unge såkalte «*youtubere*». Det innebærer at en youtuber setter seg fore å avsløre og sverte - ofte med sjikanerende og alvorlige beskyldninger om seksuelle forhold – en annen kjent youtuber. Ofte kamoufleres beskyldningene og sjikanen som satire, men beskyldningene er likevel utilsørte og direkte. Retten har ikke helt fått klarhet i motivet bak denne exposed-kulturen, men retten forstår partene dit hen at det kan dreie seg mer om jakten på visninger, abonnenter og popularitet enn om «*allmenne interesser eller andre gode grunner*», som det heter i skadeserstatningsloven § 3-6a annet ledd.

Etter saksøktes forklaring i retten, sitter retten med inntrykk av at saksøkte og andre unge youtubere kan se ut til å være av den oppfatning at det foreligger en form for utvidet yringsfrihet på YouTube og andre sosiale medier. På denne bakgrunn finner retten det innledningsvis nyttig kort og overfladisk å fremheve den uomstridte og overordnede regel på dette området, nemlig at det gjelder de samme regler om ærekrenkelser og privatlivets fred på internett som i samfunnet for øvrig. De samme regler om yringsfrihetens grenser som for eksempel aviser og NRK i utgangspunktet er bundet av, gjelder også for eksempel på YouTube, Facebook, Snapchat, Twitter og Instagram. Å beskyldte noen for straffbare forhold, eller å fremsette andre ærekrenkende beskyldninger på en åpen YouTube- eller Facebookside, kan være forbudt og føre til erstatningsansvar. Det samme gjelder for straffelovens bestemmelse om krenkelse av privatlivets fred (straffeloven § 267), som har en strafferamme på fengsel inntil ett år, og for diskriminerende og hatefulle yringer fremsatt på internett (straffeloven § 185), som har en strafferamme på fengsel inntil tre år.

Etter dette er det på det rene at det ikke har utviklet seg noen egne yringsfrihets- og ærekrenkelsesregler for såkalte exposed-videoer på YouTube eller andre kanaler.

2. Utsagnene i saken her

De utsagn som påstås ærekrenkende i saken her er bl.a.:

- a) At saksøker skal ha hatt samleie med en jente på 15 år.
- b) At saksøker skal ha tilbudt jenter under 15 år en Wii U i bytte mot sex.
- c) At saksøker skal ha hatt seksuelle samtaler («*dirtytalk*») på skype med jenter på 13 år og yngre.
- d) At saksøker ble sint på («*klikket på*») en jente på 13-14 år da hun ikke ville ha sex med ham.

Spørsmålet er så om ovennevnte utsagn faller inn under skadeserstatningsloven § 3-6a som rettsstridig ærekrenkende og erstatningsbetingende. Paragrafen første og annet ledd lyder:

§ 3-6 a. (erstatning for ærekrenkelser)

Den som uaktsomt har satt frem en ytring som er egnet til å krenke en annens ærefølelse eller omdømme, skal yte erstatning for den lidte skade og slik erstatning for tap i fremtidig erverv som retten ut fra den utviste skyld og forholdene ellers finner rimelig. Han kan også pålegges å betale slik erstatning (oppreisning) for skade av ikke-økonomisk art som retten finner rimelig. Dersom den krenkede døde mindre enn 15 år før krenkelsen etter første ledd fant sted, kan krav om oppreisning settes frem av hans nærmeste.

En ærekrenkende ytring medfører ikke ansvar etter første ledd dersom den anses berettiget etter en avveining av de hensyn som begrunner ytringsfrihet. Ved denne vurderingen skal det særlig legges vekt på om ytringen hviler på et fyldestgjørende faktisk grunnlag, på ytringens grad av krenkelse, og om hensynet til den krenkede er tilfredsstillende ivaretatt ved for eksempel adgang til imøtegåelse, om allmenne interesser eller andre gode grunner tilsa at den ble satt frem, og om ytreren har vært i aktsom god tro med hensyn til de momenter som kan gjøre ytringen berettiget.

Retten legger til grunn at paragrafen er ment å gi uttrykk for gjeldende rett slik denne må forstås etter EMD og Høyesteretts praksis på området, jfr. Ot.prp. nr.22 (2008-2009) side 488 og Rt-2014-152 (Ambulansesjåførdommen) avsnitt 101-103.

Hvorvidt ovennevnte utsagn (a-d) faller inn under skadeserstatningsloven § 3-6a beror på hvorledes utsagnene skal tolkes, om de er ærekrenkende og om de er rettsstridige. Tolkningene av utsagnene (a-d) må skje i den konteksten de er gitt i (ovennevnte referater 1-6).

I de to videoene sitter Foss alene og snakker inn i kameraet, og begge videoen handler om å avsløre og svarte («*expose*») Vareide som seksuelt opptatt av mindreårige jenter, jfr. ovennevnte referater 1-6. Videoene er holdt i en tilsiktet kjapp, krenkende og spydig form, og videoene kan ikke oppfattes annerledes enn at meningen er å utlevere Vareide i en sterk sjikanerende tone. Videoene handler ikke om annet enn Vareide og hans påståtte seksuelle handlinger og tilnærmelser til jenter på 15 år og yngre.

Retten kan ikke se det annerledes enn at Foss i videoene klart og tydelig fremsetter en rekke alvorlige beskyldninger mot Vareide om både konkrete straffbare forhold og moralsk fordømmende handlinger. Hverken utsagnene isolert sett (utsagn a-d), eller sett i sammenheng med hele innholdet i videoene og deres form (referat 1-6), kan oppfattes som satire. Foss har i retten forklart at hans hensikt med videoene er å avsløre Vareide, og at videoene er ment å gi uttrykk for det Foss mener skal være sannhet. Også i hans tredje video («*Jeg er saksøkt*» av 25. september 2017, som er avspilt i retten) sier han at han har som formål å «*kjemper for sannheten*» og at «*sannheten skal frem*».

På bakgrunn av ovennevnte finner retten bevist at Foss i videoene har fremsatt flere ærekrenkende beskyldninger mot Vareide (utsagn a-d).

Selv om utsagnene er ærekrenkende, er det ikke derfor sagt at det nødvendigvis er forbudt og erstatningsbetingende å fremsette dem. Utgangspunktet er ytringsfrihet, hvoretter inngrep i denne friheten krever at det er rettsstridig å fremsette de ærekrenkende ytringene, jfr. skadeserstatningsloven § 3-6a annet ledd. Hovedregelen er at usanne ærekrenkende beskyldninger om faktiske forhold – for eksempel at en voksen har hatt samleie med en jente på 15 år - ikke er vernet av ytringsfriheten, jfr. Rt-2005-1677 (Fædrelandsvennen) avsnitt 74:

Hovedregelen er at usanne ærekrenkende uttalelser om faktiske forhold ikke er beskyttet etter EMK artikkel 10. Det må foreligge spesielle grunner for å fravike denne hovedregel, jf. Rt-2003-928 avsnittene 41 og 57.

Etter bevisførselen er det på det rene at Foss ikke har bevist – ei heller forsøkt å bevise – at beskyldningene inneholder et snev av sannhet. Samtlige av de omstridte utsagn er udokumenterte og kan synes som oppkonstruerte. Foss har i retten forklart at han visstnok skal ha snakket med eller teksten med noen av jentene, eller med noen som kjente jentene, og at han bare refererer deres utsagn. Uansett kan ikke Foss skyte seg inn under at han bare refererer udokumenterte beskyldninger fra andre – han er selv ansvarlig for de beskyldninger han viderebringer på sin videoblogg til 17 000 abonnenter, jfr. Rt-2003-928 avsnitt 43 og Rt-2005-1677 (Fædrelandsvennen). I sistnevnte dom heter det i avsnitt 90:

Når det som her er satt frem mistanker, er temaet for sannhetsbeviset etter tradisjonell norsk rett om vedkommende har begått den handlingen som mistanken gjelder; det er ikke tilstrekkelig å påvise at det har foreligget en mistanke eller har vært grunnlag for mistanken.

For øvrig viser retten til at Foss selv har konkludert på bakgrunn av jentenes forklaring til ham, jfr. for eksempel ovennevnte refererte uttalelse om at «*Hva er det du ikke forteller oss? Jo, du forteller oss ikke om den gangen du hadde sex med en mindreårig jente*» (referat nr. 5), og «*Dennis har null problem med å dirtytalke med jenter som er 13, og nedover. Så det å ha sex med en 15-åring, høres jo ganske rimelig ut, eller hva Dennis?*»

(referat nr. 1). Å selv konkludere basert på formidling av anonyme beskyldninger om ærekrenkende forhold, vil medføre et selvstendig ansvar.

Foss har anført at Vareide er en offentlig person og et idol for mange barn og unge, hvoretter Foss mener at han har en form for samfunnsansvar å avsløre («*expose*») ham. Hvis denne argumentasjonen skal kunne legges til grunn som relevant i rettsstridsvurderingen, må i det minste Foss ha utvist aktsomhet ved innhentelsen, vurderingen og videreformidlingen av beskyldningene, jfr. Rt-2003-1190 avsnitt 85. Etter bevisførselen finner retten det klart at Foss ikke har utvist slik aktsomhet. Han har forklart at han har sendt noen tekstmeldinger til «*en jentegjeng*», «*noen jenter*» og «*noen som kjente noen i gjengen*» - alle mindreårige jenter – uten nærmere forsvarlig kildekontroll. Han har heller ikke før videoene ble publisert gitt Vareide anledning til å kommentere uttalelsene fra jentene.

Etter dette konkluderer retten med at Foss forsettlig har fremsatt en rekke ærekrenkende ytringer som er egnet til å krenke vareides æresfølelse og omdømme. Det er ikke på noen måte ført sannhetsbevis, og det foreligger klart kritikkverdig forhold fra Foss' side vedrørende innhentelsen, vurderingen og videreformidlingen av beskyldningene. Det er ikke dokumentert noen «*allmenne interesser eller andre gode grunner*» for Foss' exposed-videoer, tvert imot ser det ut til kun å foreligge skade- og sjikanehensikt. Beskyldningene og de øvrige ærekrenkende utsagn i videoene er således rettsstridige og erstatningsbetingende, jfr. skadeserstatningsloven § 3-6a.

At Youtube på eget initiativ ikke har fjernet videoene har ingen betydning for rettsstrids spørsmålet.

3. Oppreisningserstatningen

Når det, som her, er rettsstridig fremsatt en rekke udokumenterte ærekrenkelser, følger det av skadeserstatningsloven § 3-6a at retten «*kan*» pålegge Foss «*å betale slik erstatning (oppreisning) for skade av ikke-økonomisk art som retten finner rimelig*». Det følger av rettspraksis at henvisning til rimelighet tilsier at det skal legges vekt på bl.a. arten av krenkingen, hvor grov den er, hvor stor spredning ytringene har fått, hensynet til den krenkedes navn og rykte, krenkerens skyld og økonomi, jfr. Rt-2014-1170 (Avisa Nordland) avsnitt 128.

Retten finner det rimelig at Foss pålegges å betale oppreisning. Det vises til at hans exposed-videoer inneholder sammenhengende massiv krenkelse og sjikane av Vareide, med en rekke udokumenterte beskyldninger om dels straffbare og dels moralsk fordømmende seksuelle forhold. De rettsstridige ærekrenkelsene er fremsatt forsettlig, og har fått stor utbredelse ved at de er tilgjengelige for alle på Youtube – Foss' exposed-videoer har så langt over 100 000 visninger. Den første exposed-videoen ble bevisst

sluppet samme dag som Vareide hadde kinopremiere på «Prebz og Dennis: The Movie», og retten kan ikke se det annerledes enn at dette ble gjort av Foss i skadehensikt.

Etter dette kan saksøkers påstand om oppreisning på kr. 130 000 synes rimelig. Imidlertid må retten også se hen til Foss' økonomi. Han er 19 år, og har i retten opplyst at han ikke har noen form for inntekt og kun lever av bistand fra sin samboer. Han har videre opplyst at han sliter med en psykisk lidelse som hindrer ham i å ta arbeid. Et i utgangspunktet riktig nivå på oppreisningsbeløpet, kr. 130 000, vil således kunne ramme Foss urimelig hardt. På den annen side har Foss ikke vist noen form for anger; han har ikke fjernet videoen fra Youtube, eller på annen måte beklaget videoene eller gjort forsøk på å rette opp skadevirkninger.

Etter en helhetsvurdering av ovennevnte forhold finner retten at en oppreisningserstatning på kr. 50 000 er passende, idet retten også ser hen til at oppreisningserstatning skal ha et visst pønalt og allmennpreventivt preg.

4. Sakskostnader

Vareide har fått medhold fullt ut, og har i utgangspunktet krav på full erstatning for sine sakskostnader fra Foss, jfr. tvisteloven § 20-2 (1) og (2). Advokat Wessel-Aas har innlevert omkostningskrav på kr. 127 250 inkl. mva.

Ut fra sakens begrensede omfang og kompleksitet synes ovennevnte beløp noe høyt. Det vises til at saken fremstår som forholdsvis enkel og oversiktlig. Advokat Wessel-Aas har, i tillegg til stevningen, inngitt ett kort prosesskrift og et kort sluttinnlegg. Hovedforhandlingen ble gjennomført i løpet av litt over en halv dag i retten. Etter dette fastsettes sakskostnadene til kr. 90 000 inkl. mva, som nødvendig og rimelig for å ivareta saksøkers interesser, jfr. tvisteloven § 20-5 (1).

Retten har vurdert om det kan foreligge «tungtveiende grunner» for å fritta Foss for omkostningsansvaret, men kan ikke se at unntakene i tvisteloven § 20-2 (3) kan komme til anvendelse. Det er opplyst at Foss hverken ville forlike saken eller på annen måte forsøke å korrigere ytringene, hvoretter det var nødvendig for saksøker å gå til sak. Selv om det er stor forskjell i det økonomiske styrkeforhold mellom partene, er ikke dette alene nok til å fritta Foss for omkostningsansvaret, jfr. Schei m.fl., Tvisteloven kommentarutgave (2013) side 709.

Etter dette ilegges Foss å erstatte Vareides sakskostnader med kr. 90 000 inkl. mva.

DOMSSLUTNING

1. Benjamin Falmark Foss dømmes til å betale Dennis Vareide erstatning for ikke-økonomisk tap (oppreisning) med 50 000 – femtitusen – kroner. Beløpet forfaller til betaling innen 2 – to – uker fra forkynnelse av denne dom.
2. Benajmin Falmark Foss dømmes til å betale sakskostnader til Dennis Vareide med 90 000 – nittitusen – kroner. Beløpet forfaller til betaling innen 2 – to – uker fra forkynnelse av denne dom.

Kim Heger

Rettledning om ankeadgangen i sivile saker vedlegges.

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klart at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 125 000 kroner
Hvis anken gjelder en formuesverdi under 125 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling. Hvis de blir tatt til behandling, er det som regel hvis spørsmålet har betydning utover den aktuelle saken, hvis andre hensyn taler for at anken bør prøves, eller hvis saken reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.
